

N:o 85.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 Maj 1876, kl. 9 e. m.

Memorial, angående den under innevarande riksdag verkställda statsreglering samt med förslag till de stadganden i Riksgäldskontorets reglemente, hvilka med statsregleringen ega sammanhang.

(R. A.)

Sedan numera alla på innevarande Riksdags statsreglering inverkanande anslags- och lånefrågor, så vidt Stats-Utskottet har sig bekant, blifvit af Riksdagen afgjorda, samt de summor fastställda, hvartill Statsverkets såväl ordinarie inkomster som tull-, post-, stämpelpappers-, bränsbrännings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen för år 1877 skola beräknas, får Utskottet härmed, jemlikt 39 § Riksdags-ordningen, för Riksdagen framlägga resultaten af statsregleringen jemte den Utskottet åliggande utredning af Riksgäldskontorets behof; skolande Utskottet jemväl föreslå de i sammanhang härmed nödiga åtgärder.

Utskottet har härvid till en början att fästa uppmärksamheten derå att i den nädiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslås ett i viss mån förändradt sätt för riksstatens uppställning och innehåll.

Kongl. Maj:t har nemligen ansett, att samtliga statens verkliga utgifter böra vid statsregleringen i riksstaten upptagas, för att i detta öfverslag af statens finansiella ställning må visas, huru desamma af statens verkliga inkomster kunna betäckas och alltså föreslagit Riksdagen att i

riksstat upptaga ett utgiftsbelopp motsvarande de summor, hvartill enligt uppgift från Riksgäldskontoret dess utgifter år 1877 äro att beräkna så väl för riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m. som för annuiteter å fonderade lån och samtliga ränteutgifter, de senare dock upptagna allenast till det belopp, som ej motsvaras af de till Riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalinbetalningar å af staten beviljade lån. Under denna förutsättning borde i riksstaten upptagas äfven de verkliga statsinkomster, som för dessa utgifters bestridande vore att påräkna, såväl beräknelig behållning å föregående års statsinkomster, som hvad derutöfver af Riksdagen kunde varda anslaget. Kongl. Maj:t har, under förutsättning att allmänna bevillningen för 1877 varder väsendtligen efter förut gällande grunder påbjuden, ansett, att densamma med trygghet kan beräknas till 3,500,000 kronor, samt att behållningen å 1875 års statsreglering kan med säkerhet beräknas till 5,358,000 kronor. Härjemte har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen må för utgifternas betäckande af bankovinsten för år 1875 anslå ett belopp, som Riksdagen sedermera bestämt till 1,300,000 kronor, äfvensom, beträffande de till statens jernvägars byggande och utveckling begärda och beviljade 9,942,000 kronor, icke uppfört dem i den föreslagna riksstaten, utan begärt dem till Kongl. Maj:ts disposition att lyftas i Riksgäldskontoret.

I det ofvanberörda nådiga proposition bifogade statsrådsprotokoll (Bil. N:o 6 b, sid. 77—87) anför föredragande departementschefen såsom skäl till de föreslagna förändringarne i förevarande afseende hufvudsakligen följande.

De summor, som begärts och beviljats för fortsättande och utveckling af jernvägsbyggnaderna, hade hittills uppförts i riksstat, först under sjetta hufvudtiteln, sedermera under en särskild rubrik »utom hufvudtitlarne». Anledningen härtill vore utan tvifvel, att, då dessa summor ställts till Kongl. Maj:ts disposition, det ansetts skäligt att intaga desamma i den stat, som innefattar samtliga till Kongl. Maj:ts disposition ställda anslag. Då af grundlagens bud i § 62 Regeringsformen emellertid icke någon annan slutsats kunde dragas, än att de summor, som skulle af den mot statsverkets behof svarande åtagna bevillning användas, måste i riksstaten anslås, men nu i fråga varande summor icke borde utgå af bevillning, utan af lånade medel, föreläge i grundlagens bud intet hinder att i afseende å dessa summor förfara så, som lämpligast syntes för vinnande af en klar öfversigt af statens inkomster och utgifter.

Efter departementschefens uppfattning vore det icke fullt ändamålsenligt att i riksstaten, som endast borde gifva en öfversigt af statens

årsutgifter, de der måste med verkliga inkomster bestridas, inrymma siffror, som angäfvde icke en verklig utgift, utan ett kapitalutlägg, hvilket också efter regeln icke skulle utgå af inkomsterna; hvarför ock departementschefen ansett, att de medel, som af Kongl. Maj:t komme att begäras till fortsättande af stambanebyggnaderna och till nya byggnader, anläggningar och materiel vid de färdiga statsbanorna, tillsammans 9,942,000 kronor, enär de icke kunde tagas af statens inkomster utan borde betäckas genom lån, icke skulle i riksstat bland extra ordinarie utgifter upptagas, utan endast begäras till Kongl. Maj:ts disposition att utgå från Riksgäldskontoret.

Deremot hade hittills i riksstaten saknats och allenast i Riksgäldskontorets kassaräkning förekommit några poster, hvilka obestridligen vore verkliga årsutgifter och hvilka i hvarje väl ordnad statshushållning ovilkorligen måste bestridas med de verkliga inkomsterna, vare sig skatter eller andra intäkter. Dessa voro: dels de å Riksgäldskontoret anvisade kostnader för riksdagar och revisioner samt löner, arfvoden och pensioner åt kontorets tjenstemän, dels de från samma kontor hvarje år utgående räntor och stadgade kapitalafbetalningar å åtskilliga statens skulder. De förstnämnda vore alldeles likartade med alla andra årliga löneutgifter och, hvad de senare beträffade, vore det naturligtvis för en stat, hvilken till höjande af landets produktionskraft årligen behöfde söka lån, viktigast af allt att för räntans gäldande finna medel i verkliga statsinkomster, så att ej för sådant ändamål gäld må hopas på gäld. Hvad kapitalafbetalningarne beträffade kunde ur principiell synpunkt visserligen anmärkas, att de icke vore statsutgifter utan innebure förvärf af produktiv egendom; men då redan från första anläggningen af jernvägar som grundsats uttalats, att så vidt möjligt amorteringen af den för dem ådragna skuld borde genom skattebidrag successivt verkställas, och då ett sådant förvärf af för staten inkomstgifvande egendom onekligen, der det låte sig verkställa, innebure en för framtiden förmånlig finansiell åtgärd, tillstyrkte departementschefen inräknandet af dessa belopp i den summa, hvars motsvarighet borde sökas i statens verkliga inkomster, förr än dessa till andra mindre nödiga ändamål disponerades.

Det vore alltså, enligt departementschefens åsigt, önskvärdt, att *riksstaten* utgjorde en sammanställning af alla statens verkliga utgifter med alla statens verkliga inkomster, likasom att der icke upptoges hvarken å utgiftssidan kapitalutlägg, som skulle tagas af lånade medel, eller å inkomstsidan tillgångar, om hvilkas bildande man ej af riksstaten sjelf finge upplysning.

I riksstaten borde efter denna uppfattning intagas *dels* statsverkets ordinarie och extra ordinarie utgifter, hvilka numera alla bestridas från Statskontoret, *dels* de utgifter till löner och arvoden, som utbetalas af Riksgäldskontoret, *dels* ock de annuiteter å fonderade linen samt öfriga räntor, till Hans Maj:ts Konungen, å Carl XIII:s hemgiftskapital, å Göta och Södertelje kanalers reparationsfonder och å skulden till borgerskapets enkhus, samt å 1869 års lån, som äfven skola erläggas af Riksgäldskontoret. Då likväl dessa utgifter för skuldernas gäldande till någon del motsvarades af säkert beräkneliga ränte- och kapitalbetalningar å de lån, som staten, såsom mellanhand mellan långifvare och låntagare, af sina upplånade medel till enskilda utgifvit, hvilka intågter till Riksgäldskontoret ingå, syntes det icke vara nödigt att i riksstaten upptaga siffran för det belopp annuiteter, som af dessa intågter betäcktes.

Intagandet i riksstaten af dessa summor innebure naturligtvis icke i någon mån underkännande af den hos oss häfdvunna grundsatsen, att Riksdagen ensam handhade värden om rikets gäld och minskade icke Riksgäldskontorets sjelfständiga ställning såsom en af Riksdagen utsedd länedeputation. Den vore blott en gifven följd af det förhållandet att Riksgäldskontoret numera, sedan allmänna bevillningens uppbörd blifvit hänvisad till Statskontoret, icke såsom förut hade till sin disposition någon hvarje år visst påräknelig statsinkomst, under det i dess räkning inginge en af statens allra oundgängligaste utgifter. Det vore då en naturlig sak, att genom riksstaten, som borde vara den officiela budgeten, uttrycktes, huru ansvaret för denna utgifts bestridande låge å statsverket, som under tidernas lopp fått till sig hänvisade de löpande statsinkomsterna.

Men klart vore, att då summor, motsvarande samtliga de verkliga utgifter, som af Riksgäldskontoret bestridas, varda i riksstaten upptagna, måste å motstående sida också i riksstaten upptagas samtliga statens inkomster. Dertill hörde i främsta rummet behållning å föregående statsreglering, så vidt den vore känd eller beräknelig, hvilken således hädanefter skulle för hvarje år bokföras såsom tillgång för följande statsreglering. Genom en sådan anordning skedde icke något som helst ingrepp i den grundsatsen, att den behållning, som uppstår vid jmförelse mellan å ena sidan öfverskotten å statsverkets inkomster samt besparingarna i förslagsanslagen och å andra sidan bristerna i förslagsanslagen, äfvensom de besparingar, hvilka göras å extra anslag, vore till Riksdagens disposition. Hela förändringen innebure blott, att samma öfverskott och besparingar, i stället för att såsom förut omedelbart öfverlemnas till

Riksgäldskontoret, för att i dess kassaräkning upptagas, hädanefter skulle såsom en behållen tillgång för statsregleringen i riksstaten upptagas, för att derstädes uti motstående utgiftsposter af Riksdagen själf disponeras till utgående vare sig från Statskontoret eller Riksgäldskontoret.

Icke heller behöfde genom denna nya uppställning af siffrorna någon rubbning ske i det förhållande, som hittills egt rum mellan Statskontoret och Riksgäldskontoret i afseende å behandlingen af kassatillgången. Likasom hittills behöfde Statskontoret rätt att, om kassabrist genom statsinkomsternas felsläende uppstode, hos Riksgäldskontoret begära nödiga medel för statsutgifternas bestridande; likasom hittills borde också Statskontoret vara anvisadt att, om plötsligt stegrade statsinkomster skulle öfver höfvan fylla dess kassa, då till Riksgäldskontorets förfogande ställa dessa medel, i den mån de ej för Statskontorets egna utgifter vore behöfliga, äfven om de skulle mer eller mindre öferskjuta den summa, som enligt riksstat skulle till Riksgäldskontoret utgå. Detta innebure allenast, att dylik öfverflödig kassatillgång lemnades som förskott å ett kommande års anslag och för tillfället användes i Riksgäldskontorets ånerörelse, i stället för att vara å Statskontorets bankoräkning ofruktbar innestående.

Utskottet har ej något att erinra mot tillämpningen af ofvan anförda grundsatser. De från Riksgäldskontoret utgående annuiteter hafva visserligen äfven hittills icke till någon del bestridts med lånade medel, men detta förhållande har ej haft sitt uttryck i riksstaten och torde, för framtiden, ej kunna påtagligare ådagaläggas än genom dessa annuiteters uppförande bland utgifterna i riksstaten, som ej bland inkomsterna upptager några lånade medel. Det är blott nödigt, att i sammanhang med öfriga beslut om riksstatens tillämpning Kongl. Maj:t meddelar Statskontoret föreskrift om ifrågavarande belopps utbetalning till Riksgäldskontoret.

Äfven mot uppförande i 1877 års riksstat af det uppgifna beloppet utaf behållningen å 1875 års statsreglering torde skälig invändning ej kunna göras, så mycket mindre som en dylik åtgärd naturligtvis för ingen del förhindrar Riksdagen att vid blifvande statsregleringar, om Riksdagen skulle finna sådant lämpligt, anvisa uppkomna behållningar till andra ändamål än de löpande statsutgifterna. Som likväl efter den närdiga propositionens afgifvande 2,000,000 kronor af ifrågavarande behållning till Riksgäldskontoret levererats, har Utskottet i förslagsberäkningen angående Riksgäldskontoret måst upptaga nämnda belopp till återbetalning till Statskontoret.

Utskottet har alltså i sitt förslag till statsregleringen iakttagit de grundsatser, hvilka af Kongl. Maj:t i sådant afseende ansetts böra tillämpas.

Under förutsättning, att några på statsregleringen inverkan de beslut icke vidare varda af innevarande Riksdag fattade, skulle statsregleringen för år 1877 utfalla sålunda:

Tillgångar och inkomster:

Behållning å 1875 års statsreglering	kronor	5,358,000: —
Af Riksbankens behållna vinst för år 1875		1,300,000: —
Uti Stats-Utskottets af Riksdagen bifallna utlåtande N:o 6 beräknade statsverkets ordinarie inkomster		27,600,000: —
De extra ordinarie inkomster eller bevilningar, hvilka finnas upptagna uti Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 11, i enlighet med nämnde Utskotts förslag af Riksdagen beräknade till följande belopp, nemligen:		
Tullmedel	21,000,000: —	
Postmedel	4,300,000: —	
Stämpelpappersmedel	2,200,000: —	
Bränvinsbränningsmedlen	13,470,000: —	
Hvitbetssocker-tillverkningsmedlen	30,000: —	
	=	41,000,000: —

Hvarjemte Stats-Utskottet antagit att
allmänna bevilningen skall för år 1877
utgå med .....

3,000,000: —	44,000,000: —
--------------	---------------

Hvadan tillgångarne och inkomsterna för år 1877
nu beräknas till .....

kronor	78,258,000: —
--------	---------------

Utgifter:

De på ordinarie stat uppförda utgifterna hafva blifvit bestämda till följande belopp:

<i>Första hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtande N:o 15)	kronor	1,266,000: —
<i>Andra hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtanden N:is 16, 53 och 61 samt memorial N:is 31, 50, 60 och 64)		3,712,440: —
Transport		4,978,440: —

	Transport	4,978,440: —	
<i>Tredje hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tande N:o 17)		609,365: —	
<i>Fjerde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tande N:o 18 samt memorial N:o 51)		12,785,700: —	
<i>Femte hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tande N:o 19)		4,831,400: —	
<i>Sjette hufvudtiteln</i> Stats-Utskottets utlåtanden N:is 14 och 20 samt memorial N:o 32)		13,991,400: —	
<i>Sjunde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tanden N:is 21, 54 och 55 samt memo- rial N:is 66, 75 och 76)		11,720,800: —	
<i>Åttonde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tande N:o 22 samt memorial N:o 52)		8,254,328: —	
<i>Nionde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlå- tanden N:is 14 och 23 samt memorial N:o 69)		2,005,515: 91.	59,176,948: 91.
De extra ordinarie utgifter, som blifvit för år 1877 anvisade att utgå från Statskontoret utgöra:			
Under <i>Andra hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtande N:o 16)		170,760: —	
Under <i>Fjerde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtande N:o 18 och memorial N:o 51)		2,750,600: —	
Under <i>Femte hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtande N:o 19 och memorial N:o 68)		2,872,600: —	
Under <i>Sjette hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtanden N:is 20 och 28 samt memorial N:is 34, 36 och 47)		1,518,700: —	
Under <i>Sjunde hufvudtiteln</i> Stats-Utskottets utlåtanden N:is 21, 54 och 55 samt memorial N:is 33, 75 och 76)		288,000: —	
Under <i>Åttonde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets utlåtande N:o 22 samt memorial N:o 52)		1,127,772: —	
Under <i>Nionde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskot- tets utlåtanden N:is 23, 77 och 78 samt memorial N:o 81)		536,619: 09.	9,265,051: 09.
	Transport	68,442,000: —	

	Transport 68,442,000: —
hvertill komma <i>dels, utom hufvudtillarne:</i>	
det till åstadkommande af jernvägsförbindelse mellan landskapet Dalsland och Smaalenenes amt i Norge beviljade anslag	kronor 1,000,000: —
och <i>dels</i> de från Riksgäldskontoret utgående annuiteter, riksdags- och revisionskostnader, afföningar m.m. efter afdrag af ingående ränte- och kapitalbetalningar	» 8,816,000: — 9,816,000: —
	<u>Summa kronor 78,258,000: —</u>

utgörande samma belopp, hvartill här ofvan tillgångarne och inkomsterne för år 1877 beräknats.

Utskottet hemställer alltså,

1:o.

att Riksdagen måtte för år 1877 åtaga sig en allmän bevillning af 3,000,000 kronor;

2:o.

att Bevillnings-Utskottet må erhålla uppdrag att föreslå sättet huru nämnda bevillning bör utgå.

Beträffande härefter Riksgäldskontorets behof, skulle, enligt bilagda förslagsberäkning, detta verks *utgifter* intill 1877 års slut komma att uppgå: för tiden från den 26 April 1876 till detta års

slut till	kronor 19,265,210: 77
och under år 1877 till	» 23,946,545: —
	<u>Summa kronor 43,211,755: 77.</u>

Riksgäldskontorets *inkomster* hafva deremot upptagits till:

under år 1876, nu befintlig behållning inberäknad, ...	kronor 21,410,534: 10
samt under år 1877	» 10,464,545: — 31,875,079: 10
utvisande således ett behof af	kronor 11,336,676: 67

i afseende å hvars fyllande Utskottet endast får hänvisa till det beslut,

Riksdagen, med bifall till Utskottets utlatande N:o 80, fattat angående Riksgäldskontorets upplåning.

Utskottet har vidare att föreslå de stadganden i Riksgäldskontorets reglemente, hvilka med statsregleringen ega sammanhang. Från hvad i enahanda afscenden förut varit bestämdt, afvika de nu föreslagna hufvudsakligen i hvad som blifvit en följd deraf att uppkommande öfverskott och besparingar ansetts böra såsom en behållen tillgång för statsregleringen i riksstaten upptagas och alltså ej, annat än såsom förskott eller för tillfällig förvaltning, till Riksgäldskontoret öfverlemnas. Med anledning häraf och under återropande tillika af Riksdagens beslut i afscende å de till statens jernvägars byggande och utveckling till utgående från Riksgäldskontoret anvisade 9,942,000 kronor, hemställer Utskottet,

3:o.

att i det nya reglementet för Riksgäldskontoret måtte införas följande stadganden:

»Under innevarande riksdag på Riksgäldskontoret anvisade utgifter.

§

Mom. 1. Som innevarande Riksdag beviljat och ställt till Kongl. Maj:ts disposition ej mindre ett belopp af 6,000,000 kronor, att till fortsättning af *statens jernvägsbyggnader* under år 1877 lyftas i Riksgäldskontoret, än ock, för utförande af föreslagna nybyggnader och andra arbeten, som dels erfordras för fullständigande af nyare stambanedelar, dels föranledas af enskilda banors anslutning och ökad rörelse, äfvensom för anskaffande af lokomotiv och vagnar samt delar deraf jemte verktygsmaskiner, ångpumpar, lyftkranar och andra inventarier, ett belopp af 3,942,000 kronor, att för år 1877 utgå från Riksgäldskontoret, dock med rätt för Kongl. Maj:t att af sålunda för år 1877 anvisade belopp redan under år 1876 i afräkning låta Styrelsen för statens jernvägstrafik för det ena eller andra af dessa ändamål i Riksgäldskontoret lyfta 1,500,000 kronor,

åligger det Riksgäldskontoret att de sålunda beviljade beloppen, till utgående under ofvannämnda år, tillhandahålla och enligt Kongl. Maj:ts disposition utbetala.

Mom. 2. Till låneunderstöd för *enskilda jernvägar* har innevarande Riksdag beviljat och ställt till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af tio millioner kronor, att utgå under fem år från och med år 1877, med två millioner kronor årligen, å hvilket anslag Kongl. Maj:t må ega att, till understödjande af nya, ännu ej påbörjade enskilda jernvägsanläggningar, anvisa af Kongl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå med högst det här ofvan för hvarje år bestämda belopp samt i enlighet med följande vilkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas af Kongl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, hvilka jernväg skall beröra; varaude det lånesökande bolaget skyldigt att godtgöra de särskilda kostnader för möjligen erforderliga besigtningar, extra biträdens användande med mera dylikt, hvilka kunna af kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att låneunderstödet må utgöra högst två tredjedelar af anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån af arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kongl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande deraf att bolagsmännens inbetalningar å af dem tecknade belopp skola ske i förhållande till de andelar af lånesumman, som lyftas, och före lyftningen af dessa låneandelar; skolande härjemte en tiondedel af den beviljade låneförsträckningen inestå till dess besigtning af jernvägsanläggningen blifvit i öfverensstämmelse med § 2 mom. 2 af Kongl. kungörelsen den 11 December 1874, angående ordningen för afsyning och besigtning af enskilda jernvägar och deras upplåtande för allmän trafik, förrättad och Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

3:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna statsunderstöd erhålla, skall vara skyldigt hos Kongl. Maj:t styrka, att det förfogar öfver ett kapital, som jemte statslånet är fullt tillräckligt till jernvägsanlägg-

ningens utförande enligt kostnadsförslaget;

4:o) att i afseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten beräknas till sex procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, af hvilken annuitet först godtgöres ränta efter fem för hundra å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör afbetalning derå;

b) att räntefrihet ej må beviljas, men anstånd med räntans erläggande medgifvas för högst tre år, dock icke utöfver ett år från den dag, då, enligt Kongl. Maj:ts bestämmande, jernväg senast skall vara färdig och för trafik öppnad; skolande den sålunda uppskjutna likviden af räntan fullgöras genom en mot samma räntas belopp svarande utsträckning af tiden för annuitetens erläggande, så att statsverket för sin försträckning blir till fullo godtgjort;

c) att kapitalafbetalning skall vidtaga tre år efter den dag, då, enligt Kongl. Maj:ts bestämmande, jernväg senast skall vara färdig och för trafik öppnad;

5:o) att jernvägsanläggningen med alla dertill hörande byggnader och materiel, äfvensom all bolagets öfriga egendom, skall utgöra underpant och säkerhet för den af staten lemnade försträckning och staten tillförsäkras all den pant- och förmånsrätt, som enligt gällande eller blifvande lagstiftning kan för den lemnade försträckningens återbetalande medgifvas;

6:o) att Kongl. Maj:t skall insätta en ledamot i direktionen för hvarje jernvägsbolag, som undfått låneunderstöd, och utse en revisor att deltaga uti granskningen af bolagets förvaltning och räkenskaper samt att arfvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas af bolaget;

7:o) att hvarje jernvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, i öfrigt skall underkastas alla de vilkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga; samt

8:o) att hvarje sådant bolag, som nyss är nämndt, må, då Kongl. Maj:t så pröfvar lämpligt, dels utan kostnad eller årlig ersättning undfå upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga

mark, som står under dess omedelbara disposition, hvaremot, när fråga är om boställsjord eller annan åt enskild person med åborätt eller annorledes upplåten kronojord, ersättning därför af bolaget bör lemnas i enlighet med gällande expropriationslag, dels ock kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott jemte grustäppter, som kunna vara disponibla.

Mom. 3. Såsom bidrag till utförande af föreslagna kajbyggnads- och muddringsarbeten vid den så kallade *kofferdihammen i Karlskrona* har Riksdagen beviljat staden Karlskrona ett lån af tvåhundrausen kronor att utbetalas af Riksgäldskontoret med en femtedel årligen under fem år, räknadt från och med år 1877, å tider, som Kongl. Maj:t må ega att närmare bestämma, och återbetalas på det sätt, att årligen, till dess lånet blifvit till fullt guld, å ursprungliga lånekapitalet, till så stor del som deraf blifvit lyftad, till Riksgäldskontoret inbetalas sex procent, hvaraf först godtgöres fyra procent ränta å det vid hvarje särskild förfallotid återstående kapitalbelopp och det öfriga utgör kapitalafbetalning, samt på vilkor i öfrigt, att stadsfullmäktige i Karlskrona förbinda staden att inom tid, Kongl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, hafva hela ofvanberörda hamnarbete färdigt; skolande nämnda lånebelopp på stadgade vilkor från Riksgäldskontoret utbetalas.

Med statsregleringen gemenskap egande utgifter.

§

I händelse under löpande året skulle visa sig, att Statskontorets inkomster äro otillräckliga för bestridande af dess utgifter, åligger det Riksgäldskontoret att, sedan Kongl. Maj:t, uppå Statskontorets underdåniga anmälan, pröfvat behovet, för dess fyllande tillhandahålla Statskontoret det belopp, Kongl. Maj:t för sådant ändamål finner för godt bestämma; dock med förbindelse för Statskontoret att, så snart dess tillgångar det medgifva, återgälda hvad Riksgäldskontoret sålunda förskjutit.

§

Derest någon af de vid statsregleringen för år 1874 i egenskap af *förslagsanslag* beviljade och såsom sådana i riksstaten för samma år uppförda utgiftssummor skulle befinnas otillräcklig för dermed afsedda ändamål, åligger det Riksgäldskontoret att bristen Kongl. Statskontoret ersätta; hvaremot de *besparingar*, som kunna å dessa anslag uppkomma, böra till Riksgäldskontoret aflemmas; ankommande på Kongl. Statskontoret att antingen i den för samma år upprättade öfverskottsliqvid upptaga bristerna i omförmälda anslag, eller ock, på grund af uppgjord och vederbörligen granskad särskild liqvid, rörande de till en eller flera hufvudtitlar hörande förslagsanslags brister och besparingar, från Riksgäldskontoret requirera det ersättningsbelopp, som enligt denna liqvid Kongl. Statskontoret tillkommer; dock bör, innan sådan requisition sker, Riksgäldskontoret hafva i stadgad ordning erhållit godtgörelse för alla å enahanda anslag under nästföregångna år uppkomna besparingar.

Angående Riksgäldskontorets inkomster och öfriga tillgångar utom lånefordringarne.

§

Från Kongl. Statskontoret bör Riksgäldskontoret erhålla redan uppkomna, men ännu icke aflemnade *öfverskott å statsverkets inkomster*, äfvensom behållna och till framtida behof icke reserverade *besparingar* å detta verks utgifter, för år 1874, så framt icke dessa öfverskott och besparingar blifvit af Riksdagen annorlunda disponerade; börande, sedan rikshufvudboken för år 1874 blifvit afslutad, en derpå grundad liqvid emellan Stats- och Riksgäldskontoren uppgöras öfver de sistnämnda verk tillkommande öfverskottsmedel.

§

Om Kongl. Statskontoret erhåller större behållningar å sina räkningar i Riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderliga, eger Riksgäldskontoret att i afräkning å kommande års

anslag eller på de återbetalningsvilkor, som af Fullmäktige medgifvas, sådana behållningar af Kongl. Statskontoret till förvaltning mottaga.

§

Från Kongl. Statskontoret eger Riksgäldskontoret att, i mån af behof, under år 1877 utbekomma de i 1877 års riksstat till utgående från Riksgäldskontoret förslagsvis uppförda anslag till riksdags- och revisionskostnader, aflönningar, annuiteter och räntor, efter afdrag af till Riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar; börande i den liquid, som enligt § 43 skall för det sistförflutna året i Riksgäldskontoret med statsverket upprättas, Kongl. Statskontoret påföras eller godtgöras det belopp, hvarmed de till Riksgäldskontoret inbetalta förenämnda anslag må hafva understigit eller öferskjutit den summa, hvarmed berörda utgifter, efter frånräknande af onförmälda afdrag, i verkligheten från Riksgäldskontoret utgått.

Stockholm den 13 Maj 1876.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Bil. N:o 1.

Bil.
Riksstat

	Kronor.	ö.
Tillgångar och inkomster.		
Behållning å 1875 års statsreglering	5,358,000	—
Statsverkets inkomster:		
Ordinarie inkomster	27,600,000: —	
Bevillningar	44,000,000: —	—
Af Riksbankens vinst för år 1875	1,300,000	—
Summa		78,258,000 —

N:o 1.

för år 1877.

				Summa kronor.	ö.
Utgifter					
<i>att utgå från Statskontoret:</i>					
	Ordinarie anslag.	Extra ordinarie anslag.			
Första Hufvudtiteln	1,266,000: —	— — — —	—	1,266,000	—
Andra dito	3,712,440: —	170,760: —	—	3,883,200	—
Tredje dito	609,365: —	— — — —	—	609,365	—
Fjerde dito	12,785,700: —	2,750,600: —	—	15,536,300	—
Femte dito	4,831,400: —	2,872,600: —	—	7,704,000	—
Sjette dito	13,991,400: —	1,518,700: —	—	15,510,100	—
Sjunde dito	11,720,800: —	288,000: —	—	12,008,800	—
Attonde dito	8,254,328: —	1,127,772: —	—	9,382,100	—
Nionde dito	2,005,515: 91.	536,619: 09.	—	2,542,135	—
Utom Hufvudtitlarne	— — — —	1,000,000: —	—	1,000,000	—
	Säger 59,176,948: 91.	10,265,051: 09.		69,442,000	—
<i>att utgå från Riksgäldskontoret:</i>					
Riksdags- och revisionskostnader samt aflöning m. m., <i>förslagsvis</i>				582,000	—
Annuiteter å de fonderade statslånen samt räntor å öfrig stats- skuld		9,882,545: —			
efter afdrag af till Riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar		1,648,545: —			
<i>förslagsvis</i>				8,234,000	—
	Säger 8,816,000: —		Summa	78,258,000	—

Förslagsberäkning öfver Riksgäldskontorets Inkomster

	Från den 26 April 1876 intill 1876 års slut.	Under år 1877.	Summa.
Behållning å Riksgäldskontorets räkning N:o 1 i Riksbanken den 26 April 1876 samt fordringar för tillsvidare förräntade medel.....	11,648,334 35	— —	11,648,334 35
Dito vid 1877 års början	— —	2,145,323 33	2,145,323 33
Inkomster:			
Kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämda föremål utgifna lån	1,134,500 —	1,334,000 —	2,468,500 —
Äldre depositionsmedel	— —	1,200 —	1,200 —
Skogsplanteringskassans återstående behållning ...	1,716 53	— —	1 716 53
Fonden för boställsskogars indelning till regel- bunden hushållning, återstoden	14,431 49	— —	14,431 49
Afbetalning å lån till undsättningar inom Kalmar och Kronobergs län	1,120 —	1,120 —	2,240 —
Öfverskott å statsverkets inkomster och besparin- gar å förslagsanslag m. m. för år 1874	1,150,000 —	— —	1,150,000 —
Bankovinst för år 1874	1,250,000 —	— —	1,250,000 —
Genom förräntande af innestående behållningar .. = 3,851,768: 02 = 1,648,545: —	300,000 —	312,225 —	612,225 —
Af 1875 års riksdag medgifven upp- låning	20,000,000: —		
hvarå intill ofvannämnda dag in- flutit	14,089,568: 27		
Till bestridande af de å riksstaten till utgående från Riksgäldskontoret uppförda utgifter	— —	8,816,000 —	8,816,000 —
Ny upplåning	— —	11,336,676 67	11,336,676 67
Summa	21,410,534 10	23,946,545 —	45,357,079 10

N:o 2.

och Utgifter från den 26 April 1876 till 1877 års slut.

Utgifter:	Från den 26 April 1876 intill 1876 års slut.	Under år 1877.	Summa.
<i>Riksdags- och revisionskostnader samt af- löningar, m m.:</i>			
Riksdags- och revisionskostnader	159,225 —	460,225 —	619,450 —
Kostnader för Riksdagens hus	4,000 —	12,000 —	16,000 —
D:o för Riksdagens bibliotek	1,000 —	2,000 —	3,000 —
Aflöning och expenser samt pensioner m. m. för Riksgäldskontoret samt Justitie-ombudsmannen och hans expedition	81,750 —	107,775 —	189,525 —
= 245,975: — = 582,000: —			
<i>Annuiteter och räntor:</i>			
Annuiteten till Hans Maj:t Konungen	300,000 —	300,000 —	600,000 —
Anslag till ränta och amortering å de fonderade statslånen	6,075,464 17	8,753,821 67	14,829,285 84
Ränta å 1869 års tillfälliga lån	120,000 —	150,000 —	270,000 —
D:o å ny upplåning	— —	660,639 63	660,639 63
D:o å gamla femprocentlånet, Konung Carl XIII:s hemgiftskapital, Göta och Södertelje kanalers reparationsfonder samt skulden till Stockholms stads borgerskaps enkehus	16,171 20	18,083 70	34,254 90
= 6,511,635: 37 = 9 882,545: —			
Kapitalafbetalning å 1869 års tillfälliga lån	1,000,000 —	1,000,000 —	2,000,000 —
Vid 1871 års riksdag anvisade lån till enskilda jernvägsanläggningar, återstoden	1,000,000 —	— —	1,000,000 —
Vid 1875 års riksdag för bestridande af Stats- kontorets utgifter till jernvägsanläggningar och till anskaffning af lokomotiv och vagnar m. m. anvisade 12,000,000 kr., återstoden	6,000,000 —	— —	6,000,000 —
Statsfyllnadssumma för år 1876	3,007,600 40	— —	3,007,600 40
Vid innevarande års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisade anslag och lån:			
Anslag för nya byggnader och tillökning af in- ventarier och materiel vid statens jernvägar	1,500,000 —	2,442,000 —	3,942,000 —
Anslag till fortsättande af statens jernvägsbygg- nader	— —	6,000,000 —	6,000,000 —
Lån för enskilda jernvägsanläggningar	— —	2,000,000 —	2,000,000 —
Dito till staden Karlskrona för verkställande af kajbyggnad m. m. vid den s. k. kofferdihamnen derstädes	— —	40,000 —	40,000 —
Återbetalning af till Riksgäldskontoret levererade men såsom tillgång för 1877 års riksstat be- räknade överskott för 1875	— —	2,000,000 —	2,000,000 —
Behållning vid 1876 års slut	2,145,323 33	— —	2,145,323 33
Summa	21,410,534 10	23,946,545 —	45,357,079 10